

HØST 2018

FAGTREFF & SEMINARER

Urban avrenning - kan sandfangene spille en viktig rolle i rensingen av overvann?

Tid: Mandag 15. oktober kl. 12.00-15.30

Sted: Miljødirektoratet, Grensesvingen 7, Oslo

Forurensningsmyndighetene har i de senere år intensivert sin oppmerksomhet om miljøgifter til vassdrag og sjø. Noe som har blant annet resultert i store og meget kostbare tiltak hvor man sanerer deler av fjordbunnen i havneområder ved å fjerne eller dekke til sedimenter som har høyt innhold av miljøgifter. Undersøkelser viser at tilførsler av miljøgifter og mikroplast fra tette flater via overvann, og da særlig fra veier, ikke er under kontroll, og fremstår som en av de viktigste tilførselsveiene av miljøgifter og mikroplast til byvassdrag og urbane fjorder. Normalt er sandfang den eneste "renseinnretning" en har før forurenset overvann i rør går til vassdrag og sjø. Derfor har forurensningsmyndigheter, men også NOU om overvann i byer og tettsteder, satt fokus på viktigheten av å tømme sandfang ofte og regelmessig. Dette bør være et enkelt og kostnadseffektivt tiltak da investeringen allerede er gjort. Kan sandfangene spille en viktig rolle i rensingen av overvann? Hva viser de miljøtekniske analysene på innhold av miljøgifter i sandfang? Hvordan skal sandfangmassene håndteres? Hvilke utfordringer og utviklingsmuligheter ser vi for oss fremover? Hva med tilbakeholdelsen av mikroplast i et sandfang når det viser seg at veivann og dekkslitasje er den dominerende kilden? Dette er sentrale spørsmål som vi ønsker at fagtreffet skal belyse.

Møteleder: Simon Haraldsen

Modellering for å avdekke flaskehals i avløpssystemet og flomveier

Tid: Mandag 29. oktober

Sted: Miljødirektoratet, Grensesvingen 7, Oslo

Det er behov for verktøy for å avdekke flaskehals i avløpssystemet og ikke fungerende flomveier. I et våtere og villere klima er dette helt avgjørende å få identifisert slik at man kan gjøre mer presise tiltak. Dette fagtreffet vil vise eksempler på modeller og metoder for avdekke slike flaskehals.

Detaljert program kommer.

Program:

1. Innledning - Generelt om sandfang og utslipp fra sandfang
v/ Oddvar Lindholm, NMBU
2. Resultater fra kommunenes oppfølging av pålegget fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus om registrering og hyppigere tømning av sandfang for å redusere utslipp. Og hvordan skal sandfangmassene håndteres?
v/ Simon Haraldsen Fylkesmannens Miljøvernnavdeling i Oslo og Akershus.
3. Ett eksempel fra en kommune på oppfølging av sandfang og behov for endring av drift.
v/ NN kommune
4. Sandfangløsninger og utviklingsmuligheter-hvordan kan dagens sandfang bygges om for å forbedre renseseffekt m.m.
v/ Geir Sogge Johnsen, BASAL
5. Opprydding av forurensete sediment i Indre Havn med fokus på forurenset overvann som utfordring.
v/ Ingvild Fladvad Størdal, NGI.
6. Fungerer dagens sandfang som en effektiv barriere for partikler fra dekkslitasje?
v/ Christian Vogelsang, NIVA
7. Hvilke utfordringer og utviklingsmuligheter ser vi for oss? Opplegg til en kort debatt om veien videre.
v/ Christen Ræstad, eget firma

Energieffektivitet innen vann og avløp – en vei mot bærekraft

Hvordan jobber forskjellige aktører i vann og avløpsbransjen med energieffektivitet?

Tid: Mandag 12. november kl 12-16.30

Sted: Ingeniørenes hus, Kronprinsens gate 17, Oslo

Energieffektivisering, ofte kalt ENØK har lenge vært et tema i flere bransjer. Målet er å bidra til en samfunnsøkonomisk rasjonell utnyttelse av energiresursene, og bidra til å redusere negative miljøkonsekvenser av energibruken. Flere byer satser på en grønnere profil og økt fokus på klima. Norsk vann har fokusert mye på begrepet bærekraft – riktig og effektiv energibruk er en av bærebjelkene i en bærekraftig tankegang.

I dette fagtreffet ønsker vi å få et innblikk i hvordan de forskjellige aktørene i vann og avløpsbransjen jobber mot disse målene. Vi vil få presentert prosjekter og tiltak fra vannbehandlingsanlegg, vandrdistribusjonsnett, avløpsnett og avløpsrensaneanlegg.

Møteleder: Anissa Hasane

Program:

1. Energieffektivisering i Oslos vannbehandlingsanlegg
v/ Kari R. Aasebø, Oslo kommune VAV
2. Energieffektivisering – en bærebjelke i en bærekraftig tankegang
v/ Alexander Borg, Asplan Viak
3. Energieffektivisering i vandrdistribusjon
v/ Lars-Erik Berger, Oslo kommune VAV
4. Energieffektivisering i avløp
v/ VEAS
5. Trykkregulering og styring, Trondheim?
v/ Kyrre Halvorsen – Trondheim kommune
6. Triangulum-prosjektet. Et prisvinnende energiprojekt.
v/ Ernst Olsen – Stavanger kommune

Snøhåndtering - er vi forberedt på en ny snørik vinter?

Tid: Mandag 21. januar 2019

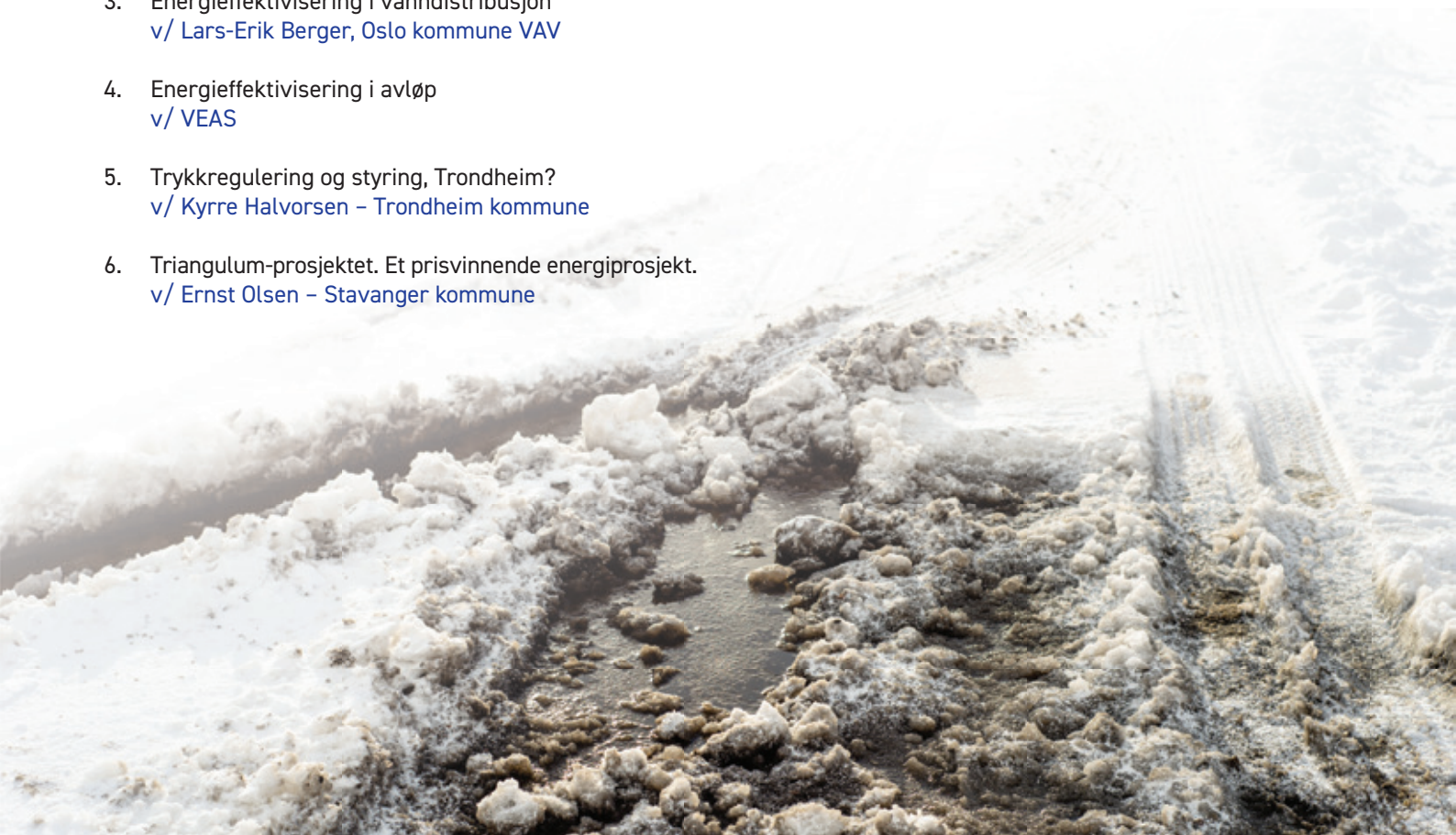
Sted: Miljødirektoratet, Grensesvingen 7, Oslo

Vinteren 2018 ble svært snørik og kommunene fikk problemer med å lokalisere snødeponier. Behovet for bortkjøring av snø var stor. Snøhåndteringen var ute av kontroll og store snødeponier ble lagt rett ved sårbare resipienter. Dette kan føre til betydelig forurensning med smeltevannet til resipienten. Det har også vært fokus på problemet i lokale medier som viste bilder av store skitne "snøberg" rett ved vassdrag. Disse var etablert uten noen form for tilatelse. Staten, kommunene og problemeiere bruker i dag store summer på å rydde opp i forurensning av miljøgifter i forurenset grunn og til vassdrag. Det blir derfor viktig at en har mest mulig kontroll over forurenset snø som kan inneholde betydelige mengder forurensning fra vegslitasje og trafikk samt fra andre kilder. Det er knyttet utfordringer til å fram gode miljøløsninger for snøhåndtering. I dag spriker løsningene fra dumping av snø i sjø og vassdrag, enkle sandfang og til avanserte løsninger som snøsmelteanlegget i Oslo.

Fagtreffet vil belyse problemstillingene og legge vekt på renseløsninger for forurenset snø. Det vil være aktuelt å invitere en representant fra Stockholm som kan vise miljøkrav ved snødeponering og løsninger der.

Møteleder: Simon Haraldsen

Detaljert program kommer.

Plast fra land til vassdrag og kystvann

Tid: 23. oktober 2018 Kl: 9:00-16:00

Sted: Forskningsparken, møterom Forum,
Gaustadalléen 21, Oslo

Plastforurensninger i kystvann har fått betydelig oppmerksomhet de siste årene. Nyere undersøkelser har vist at også elver og innsjøer er forurenset av plast. Kunnskap om temaet har økt, og bekymringene for vannmiljøet er mange. Publikasjoner og rapporter har kommet på løpende bånd fra forskjellige miljøer, og det er utfordrende å henge med på hva som skjer på fagområdet. I dette seminaret vil vi ta for oss tema knyttet til kilder, analyser, funn i vannmiljøet og effekter på biota av makro- og mikroplast. Vi vil også vise eksempler på arbeid som gjøres for å begrense forurensninger av plast i vannmiljøet.

Det 9. nasjonale seminaret om restaurering av vassdrag og våtmarker

Tid: Tirsdag 20. november Kl: 9:00-16:00

Sted: Miljødirektoratet, Grensesvingen 7, Oslo

Seminaret er forumet for faglig oppdatering, og møteplassen for nettverksbygging innen restaurering av vassdrag og våtmarker. Eksempler fra internasjonale og nasjonale prosjekter presenteres, og erfaringer utveksles. Det årlige seminaret er arrangert av restaureringsprosjektet under direktoratsgruppen for vannforskriften, i samarbeid med Norsk vannforening.

Forbedring av miljøet i og rundt vassdragene er i fokus i mange land. Oppretting av "gamle synder" i elver og våtmarker gir mange positive effekter: forbedringer for biologisk mangfold, rekreasjon og landskap, flomdemping og klimatilpasning, redusert forurensning, styrket overvannshåndtering og mer attraktive tettsteder. Vanddirektivets mål om å beskytte, forbedre og gjenopprette vannmiljøet har gitt vassdragsrestaurering et løft i hele Europa. FNs bærekraftsmål (SDG) nr. 6 om bærekraftig vannforvaltning har som delmål å beskytte og restaurere vannrelaterte økosystemer, og Aichi-målene under konvensjonen om biologisk mangfold sier at man skal restaurere minst 15 % av forringede økosystemer.

Jordbrukets oppfølging av vannforskriften – vil nye virkemidler bidra til at vi når målene?

Tid: 5. desember kl: 9:00-16:00

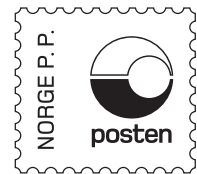
Sted: Miljødirektoratet, Grensesvingen 7, Oslo

Vannforskriften som trådte i kraft i 2007 er en oppfølging av EUs rammedirektiv for vann. Den innebærer et systematisk arbeid for bevaring av vannressurser og for å bedre vannkvaliteten der det er nødvendig. Vannforvaltningsplanene og økt kunnskap via overvåkning viser at næringsstoffer er en stor utfordring i mange av våre vassdrag. En av hovedutfordringen i vannforvaltningen er derfor å redusere avrenning av næringsstoffer fra jordbruket og utslipp av avløpsvann.

Virkemiddelapparatet knyttet til reduksjon av nærings-salter fra jordbruket er i all hovedsak delt i to: Lovverket angående husdyrgjødsel, og frivillige miljøtiltak som stimuleres av RMP- og SMIL-ordningen via jordbruksavtalen. Hensikten med seminarer er å drøfte utfordringene, erfaringene med tiltak og hva som må til av økonomiske og juridiske virkemidler for å nå miljømålene i eutrofe vassdrag.

Før lunsj er tema gjødselvereforskriften hvor Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Mattilsynet leverte et forslag til endringer til departementene våren 2018. Direktoratene fikk i oppgave å foreslå endringer som skal føre til økt ressursutnyttelse og mindre tap av næringsstoffer til vann og luft. En av hovedutfordringene for vannmiljøet er at det spres mer fosfor enn det plantene tar opp. Dette fører til at overskuddet akkumuleres i jorda og fosfortallene i jorda øker, med økt avrenning som resultat. Redusert fosforgjødsling er derfor avgjørende både for å oppnå bedre ressursutnyttelse og redusert avrenning til vassdrag. I denne bolken gjennomgås de juridiske virkemidler som finnes i dag og behov for endringer som har blitt identifisert gjennom revisjonsarbeidet.

Etter lunsj er tema knyttet til de frivillige miljøtiltakene og revisjon av de regionale miljøprogrammene. Fra 2019 gjelder nye 4-årige regionale miljøprogram i landbruket (RMP) som skal følge opp vannforskriften, hvor målretting og forenkling blir vektlagt. De siste årene har oppslutningen om ingen jordarbeiding om høsten gått ned. Det er også brukt mye midler til miljøfaglig rådgivning på gårdsbruk - men ser vi resultater av det i økt gjennomføring av vannmiljøtiltak? Erfaringen indikerer at RMP-ene til nå ikke har vært nok målrettet. Hva kan vi forvente oss av de nye RMP-ene som skal reguleres av en nasjonal instruks med nasjonale bestemmelser for miljøtiltak og angir hva fylkesmennene kan bestemme? Viser erfaringen at det behov for mer miljøkrav i kombinasjon med økonomiske virkemidler?

Returadresse:
Norsk vannforening
Postboks 2312 Solli
NO-0201 Oslo

Vann- og slambehandling?

Kalk - Filtermaterialer - Vannglass/Silikat - Teknisk utstyr

 48 14 25 57
www.kalk.no

FAGTREFFENE ER GRATIS, MEN VI BER OM PÅMELDING I FORKANT

Deltagelse på seminarer koster kr 1000,- for medlemmer i Norsk vannforening og kr 1300,- for andre. Pris for pensjonister er kr 300,- og studenter deltar gratis. Seminarer som går over to dager har egne priser, se nettsiden. Påmelding til seminarer og fagtreff gjøres på nett under det respektive kurs på www.vannforeningen.no/fagtreff-seminarer

Det vil bli sendt program for hvert enkelt seminar og fagtreff på e-post, ca en måned før seminaret, og programmet legges ut på vår hjemmeside: www.vannforeningen.no
Lik Norsk vannforening på facebook: www.facebook.com/vannforeningen

E-post: post@vannforeningen.no, tlf: 22 94 75 00

